

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23CoE/315/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3515208267
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Samaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3515208267.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO 35807598, zastúpeného: Advocate s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO 36865141, proti povinnej: Z. I., bytom E. XXX, o vymoženie 43,52 Eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 29. septembra 2015, č. k. 12Er/967/2015-12, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že dňa 18.08.2015 bola tamojšiemu súdu doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu - Rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn.: SR 11561/14 vydaného dňa 05.11.2014 Stálym rozhodcovským súdom zriadeným zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. so sídlom v Bratislave. Zároveň bola predložená i Zmluva o úvere zo dňa 29.11.2012, všeobecné podmienky poskytnutia úveru a rozhodcovská zmluva zo dňa 29.11.2012. Prvostupňový súd konštatoval, že v predmetnej exekučnej veci sa vymáha plnenie zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX, ktorú súd prvého stupňa v zmysle ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka posúdil ako zmluvu svojou povahou spotrebiteľskú, pretože bola uzatvorená dodávateľom - oprávneným ako právnickou osobou, ktorá má v predmete svojej podnikateľskej činnosti o. i. poskytovanie úverov z vlastných zdrojov a pri uzatváraní a plnení zmluvy konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti so spotrebiteľom - povinným ako fyzickou osobou nepodnikateľom. Zmluva uzatvorená medzi oprávneným a povinným spĺňa charakteristiku štandardných spotrebiteľských zmlúv, ktorých základnou črtou je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny pred ich uzavretím. Súčasťou zmluvy sú tiež všeobecné zmluvné podmienky, ktoré povinný ovplyvniť nemohol, nakoľko boli pripravené už vopred a pre veľký počet spotrebiteľov. Súd prvého stupňa ďalej zistil, že rozhodcovský súd odvodil svoju právomoc vo veci rozhodnúť na podklade rozhodcovskej zmluvy uzatvorenej dňa 29.11.2012 formou vyplneného predtlačného formulára, v ktorom oprávnený ako veriteľ vyplnil označenie dlžníka - povinného a číslo zmluvy s dátumom jej uzatvorenia. Rozhodcovská zmluva nebola individuálne dojednaná, keďže sa jedná o vyplnené tlačivo vopred pripravené oprávneným, bez možnosti jej zmeny či úpravy. Súd zastaví exekúciu resp. zamietne žiadosť v celom rozsahu, ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok rozhodcu alebo rozhodcovského súdu, ktorý svoju právomoc odvodzoval z neprijateľnej rozhodcovskej zmluvy (§ 39, § 53 ods. 5 OZ, § 45 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z. z., § 44 EP). Rozhodcovská doložka v predmetnej veci, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul v predmetnom konaní, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť iný spôsob rozhodovania prípadného sporu než v rozhodcovskom konaní, ak dodávateľ ešte pred spotrebiteľom podal žalobu na rozhodcovskom súde. Neprijateľná rozhodcovská doložka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým

mravom. Akékoľvek plnenie priznané rozhodcom na základe rozhodcovskej doložky, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi, je plnením, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Takto formulovaná rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a ako taká je teda v zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. S poukazom na vyššie uvedené dospel prvostupňový súd k záveru, že rozhodcovská zmluva tvoriaca podklad pre vydanie rozhodcovského rozsudku, ktorý je exekučným titulom v predmetnom konaní, jej neprimeranou (neprijateľnou) a preto neplatnou zmluvnou podmienkou. Z uvedeného vyplýva, že neplatná rozhodcovská zmluva nemohla platne založiť právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie veci a ani na vydanie rozhodnutia, ktoré by následne mohlo požívať tiež náležitú ochranu v procese exekučného vymáhania ním priznanej pohľadávky, teda stať sa spôsobilým podkladom pre vykonanie exekúcie. Z uvedených dôvodov súd prvého stupňa podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku ex offo zamietol žiadosť exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, a to v celom rozsahu.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, v ktorom tvrdí, že právne posúdenie veci súdom prvého stupňa je nesprávne, ak súd posúdil vec podľa normy, ktorá na daný skutkový stav nedopadá, alebo právnu normu síce určil správne, avšak nesprávne ju interpretoval, alebo ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Má za to, že exekučný súd v prejednávanej veci prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril Ex. por. a v jeho nadväznosti zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Exekučný súd v konaní o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie z predložených dokladov (exekučný titul, žiadosť o udelenie poverenia a návrh na vykonanie exekúcie) posudzuje exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky. Formálne preskúmvanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu tak ako ich vyžaduje ustanovenie § 34 zákona o rozhodcovskom konaní. Preskúmvaním materiálnej stránky zisťuje exekučný súd, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu. Oprávnený je toho názoru, že v rámci preskúmvania exekučného titulu po materiálnej stránke, nemôže exekučný súd skúmať samotné rozhodcovské konanie, nakoľko samotné ustanovenie, o ktoré sa opiera súd prvého stupňa v napadnutom uznesení, stanovuje podmienku na zastavenie exekúcie tak, že rozhodcovský rozsudok a nie rozhodcovské konanie zaväzuje k niečomu nedovolenému. Exekučný súd sa tak v rámci materiálneho prieskumu musí obmedziť len na skúmanie výroku exekučného titulu. Táto požiadavka materiálnej stránky exekučného titulu vyplýva zo samotnej povahy exekučného konania, kde konajúci súd nemá možnosť inak ako z exekučného titulu sa oboznámiť s priebehom rozhodcovského konania. Uvedená požiadavka znamená, že v rámci exekučného konania súd nemôže zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku) a musí sa obmedziť len na také dôvody zastavenia exekúcie, ktoré majú povahu skutkovo zjavných dôvodov, nemôže sa jednať o dôvody právneho posúdenia veci. Poukázal na nález ÚS SR ÚS 5/2000 pod č. 18/2000. Postupom súdu v tejto veci a jeho výkladom ustanovenia § 45 zákona o rozhodcovskom konaní dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov (podľa § 40 cit. právneho predpisu) exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Oprávnený poukázal na skutočnosť, že s povinným uzatvára rozhodcovskú zmluvu podľa § 3 a nasl. zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní formou samostatného právneho úkonu, a to na samostatnej listine. V niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Súd prvého stupňa však tieto skutočnosti dostatočne nezisťoval, a tak zaťažil konanie vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu. Vo veci námietky konajúceho súdu ohľadom znemožnenia voľby spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu so štátnym súdom v súvislosti s § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka v zmysle ktorého sa za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní oprávnený poukázal na odôvodnenie zákonodarcov, v zmysle ktorého je cieľom tejto úpravy umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva. V danej veci teda konajúci súd konal nad rámec zákonných ustanovení. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Písomné vyjadrenie k odvolaniu oprávneného podané nebolo.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v zmysle § 212 ods. 1 OSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdiť, pretože je vo výroku vecne správne. Rozhodol bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu v zmysle § 214 ods. 2 OSP.

Uznesenie súdu prvého stupňa bolo vydané na základe správneho právneho posúdenia otázky rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve, ktorú účastníci uzavreli dňa 29.11.2012 a v korelácii s rozhodovaním súdov v analogických prípadoch nebol zistený žiadny právne významný dôvod na odlišný postup a rozhodnutie v danom prípade pri posudzovaní doložky. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s kritériami § 157 ods. 2 OSP v spojení s § 167 ods. 2 OSP, preto odvolací súd podľa § 219 ods. 2 OSP poukazuje v podrobnostiach na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa a na zdôraznenie správnosti dodáva:

Podľa § 243d ods. 1 a 2 Exekučného poriadku, exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, vydaného pred 1. januárom 2015, možno začať len do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie; rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať. Na exekučné konania začaté v súlade s odsekom 1 alebo vedené na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, a ktoré neboli ukončené k 1. januáru 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014.

Podľa § 54b ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, ustanovenia tohto zákona sa použijú aj na konania začaté pred 1. januárom 2015.

Súd prvého stupňa správne uviedol, že predmetnú zmluvu o úvere je potrebné posudzovať podľa ustanovení o spotrebiteľskom práve. V spotrebiteľských veciach je pomerne časté, že súd môže poskytnúť spotrebiteľovi z úradnej povinnosti (teda bez akejkoľvek procesnej aktivity spotrebiteľa) účinnú spravodlivú ochranu jeho práv až po podaní návrhu na exekúciu rozhodcovského rozsudku. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je totiž to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy, alebo jej zmeny. Úver poskytnutý oprávneným túto charakteristiku spĺňa.

Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku ukladá exekučnému súdu pri rozhodovaní o udelení poverenia na vykonanie exekúcie preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom, a to po stránke formálnej a materiálnej, teda i to, či rozhodnutie bolo vydané orgánom oprávneným na jeho vydanie.

V súvislosti so skúmaním podmienky v exekučnom konaní, a to (nedostatku) právomoci rozhodcovského súdu (rozhodcu), pokiaľ sa rozhodcovské konanie týka sporu zo spotrebiteľského právneho vzťahu, sa skúmanie tejto právomoci exekučným súdom v exekučnom konaní nevyklučuje (rozhodnutie NS SR sp. zn. 6 M Cdo 9/2012 zo dňa 16. januára 2013). To znamená, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu, alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, znamenajúci neúčinnosť, a teda nezáväznosť tohto exekučného titulu.

Na podporu tohto názoru odvolací súd poukazuje tiež na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora, ktorý v rozhodnutí C - 168/05 uviedol, že na rozhodcovský rozsudok v spore zo spotrebiteľskej zmluvy má súd kedykoľvek z úradnej povinnosti prihliadnuť z hľadiska jeho platnosti, resp. nulity takého rozhodcovského rozhodnutia a nie je potrebné jeho prípadné zrušenie postupom podľa vnútroštátnych predpisov.

Preskúmaním predmetnej rozhodcovskej zmluvy zo dňa 29.11.2012 vzhľadom súd v takto ustanovenom zmluvnom dojednaní nekalú podmienku. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (viď. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 16. januára 2013, sp. zn. 6 M Cdo 9/2012). Nakoľko tieto podmienky neboli splnené, rozhodcovská zmluva nebola dojednaná individuálne. Dôsledkom takto uzavretej rozhodcovskej zmluvy je, že spotrebiteľ v skutočnosti ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči nárokom veriteľa na riadnom súde v mieste svojho bydliska.

Vyhlásenie povinnej že pred uzavretím rozhodcovskej zmluvy bola osobitne poučená o dôsledkoch jej uzatvorenia, nie je možné považovať za kvalifikované vysvetlenie vážnych dôsledkov rozhodcovského konania, poukázania na rozdiely oproti rozhodovaniu na všeobecnom súde a ponechanie spotrebiteľovi za primeraných okolností možnosť sa rozhodnúť vo vzťahu k rozhodcovskej zmluve.

Nakoľko v predmetnom prípade bola uzavretá neplatná rozhodcovská zmluva, táto nemohla platne založiť právomoc rozhodcovského súdu (v danom prípade Stály rozhodcovský súd zriadený spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s.) na prejednanie veci a ani na vydanie rozhodnutia, ktoré by následne mohlo požívať tiež náležitú ochranu v procese exekučného vymáhania ním priznanej pohľadávky (čiže stať sa spôsobilým podkladom exekúcie alebo tiež exekučným titulom). Podobne tak judikoval i Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý v uznesení zo dňa 21. marca 2012, sp. zn. 6Cdo 1/2012 skonštatoval, že rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá, alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd prvého stupňa správne žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), a preto odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa ustanovenia § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.